

РЕШЕНИЕ

№ 251

гр. София, 13.01.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 64 състав, в закрито заседание на 13.01.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Калинка Илиева

като разгледа дело номер **3836** по описа за **2022** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл. 144, ал. 1 АПК, вр. чл.248, ал. 1 ГПК, както и чл. 250, ал. 1 ГПК.

Подадена е молба от ищеца – А. К. за допълване на постановеното по това дело решение, като се твърди, че съдът не се е произнесъл в частта по искане за присъждане на законна лихва върху главницата считано от датата на подаване на исковата молба.

Ответникът – Българска народна банка /БНБ/ не взе становище по молбата.

Подадена е и молба от 25.11.2022 г. от ответника Българската народна банка /БНБ/, с която е поискано допълване на решението в частта за разноските като се присъдят разноски в размер на общо 300 лв. – съобразно мотивите на решението.

БНБ е поискала и изменение на решението в частта относно разноските. Иска се да бъдат присъдени разноски за съдебна експертиза съразмерно на отхвърлената част на исковите – общо 206,77 лв.

Иска се още да бъдат присъдени разноски за адвокатско възнаграждение от 1224 лв. съразмерно на отхвърлената част на исковите.

По отношение присъдените в полза на ищеца разноски твърди, че са прекомерни; следва да се съобрази и изменението на исковите, като общият размер на всяка една от инстанциите следва да е 868,86 лв. Следва да се има предвид и това, че ищецът не е представляван от адвокат на откритите съдебни заседания.

Ищецът А. К. възразява срещу искането на БНБ като твърди, че разноските за адвокат не са дължими на основание приложимата редакция на чл. 10, ал. 2 и 3 ЗОДОВ, в какъвто смисъл е и константната практика на съдилищата.

Съдът, като взе предвид становищата на страните, намира следното:

По искането на ищеца за допълване. Действително, в решението, постановено по това дело, съдът не се е произнесъл по искането на ищеца за присъждане на законната лихва. Ето защо и предвид основателността на част от предявения иск, такава следва да бъде присъдена върху присъдената главница от датата на предявяване на исковата молба.

По искането на ответника за допълване на решението в частта за разноските и по-специално, в частта относно присъденото юрисконсултско възнаграждение. Искането е неоснователно. Действително, видно от мотивите, съдът е приел, че се дължат разноски за юрисконсултско възнаграждение. Следва да се отбележи обаче и това, че видно от мотивите, съдът е приел, че с това възнаграждение следва да се компенсират присъдените на насрещната страна разноски. Изрично е посочено, че присъдените разноски са такива по компенсация. Следователно, претендираното юрисконсултско възнаграждение е приспаднато от насрещната, по-висока дължимата престация за разноски.

По искането за допълване и изменение на решението в частта му за разноски. Следва да се посочи, че в последното съдебно заседание от 4.10.2022 г. от страна на ответника липсва изрично искане за присъждане на разноски, а още по-малко – посочването им по основание и размер или представяне на списък по чл. 80 ГПК.

Такова искане и списък са представени с отговора на исковата молба /л. 88 от адм.д. № 5275/2015 г./. Видно от договор за правна помощ, сключен с ответника, фактура и преводно нареждане, той е направил по това дело разноски за адвокатско възнаграждение пред тази инстанция в размер на 1200 лв.

При разглеждане на делото пред ВАС, с отговора на касационната жалба, ответникът БНБ е поискал присъждане на сторените разноски. Пред тази инстанция са представени доказателства за допълнително направени разноски - за сторените 1200 лв. разноски.

При повторното разглеждане на делото, представителят на ответника не е представил списък с разноски съобразно изискването на чл. 80 ГПК. Такъв списък с разноски не е представен и с писмените бележки, представени на 14.10.2022 г., т.е. след приключване на провешите се на 4.10.2022 г. устни състезания. В тези писмени бележки изрично е поискано присъждане на адвокатско възнаграждение и юрисконсултско възнаграждение при повторното разглеждане на делото пред първа инстанция. Никъде в исканията си обаче ответникът не е поискал и представил списък за претендираните от него разноски за съдебна експертиза.

Предвид изложеното съдът намира, че неправилно са определени в решението разноски за юрисконсултско възнаграждение при първоначалното разглеждане на делото пред първата инстанция, в размер на 100 лв., както и разноски пред касационната инстанция в размер на 100 лв. Ищецът е поискал присъждане, представил е списък с разноски и доказателства за сторени такива в размер на по 1200 лв., за тези две инстанции. Такива следва да се приеме, че са направени, заедно с разноски от 100 лв. за настоящата инстанция. Или, общо 2500 лв. разноски. Но, не е поискал присъждане на такива за съдебна експертиза.

Съгласно т. 2, т. 8 и т. 9 от тълкувателно решение № 6 от 2012 г. от 6.11.2012 г. на ОСГТК на ВКС, задължително за съдилищата, се прие следното:

Т.2.....Според чл. 80 ГПК страната, която е поискала присъждане на разноски, представя на съда списък най-късно до приключване на последното заседание в

съответната инстанция. В противен случай, тя няма право да иска изменение на решението в частта му за разноските. Следователно представянето на списък по чл.80 ГПК е процесуална предпоставка от кръга на абсолютните за развитие на производството по изменение на решението в частта му за разноските. Този списък съдържа изброяване на всички разходи, които страната е направила и които счита, че следва да й бъдат присъдени.....

Т. 8..... Аналогично на чл. 250 ГПК, първата хипотеза на чл. 248, ал.1 ГПК обхваща случаите, при които съдът не се е произнесъл по иначе валидно заявено и прието искане за разноски. Разгледаната правна характеристика на допълване на съдебния акт в обсъжданата част е процесуален способ за отстраняване непълноти при формиране волята на съда. Уредена като изключение от принципа, въведен с чл. 246 ГПК, тази непълнота може да бъде отстранена, без да се променя вече постановения съдебен акт в същата част. Пропускът на съда да се произнесе по своевременно направеното от страната искане за разноски не се преклудира при липса на представен списък по чл. 80 ГПК.

Ето защо и доколкото съдът не се е произнесъл по искането за пресъждане на адвокатското възнаграждение, до размерите, посочени по-горе, следва да бъде изменено решението в частта за разноските в тази част, като се пресъдят такива. По отношение на искането за допълване/изменение на решението в частта за разноските за съдебна експертиза, съдът намира исканието за неоснователно.

По възражението на ответника за приложението на чл. 10, ал. 3 ЗОДОВ, в ред. от преди ДВ бр. 94/2019 г.

В своята практика една част от съставите на АССГ приемат, че в производствата по ЗОДОВ разноски за адвокат, при отхвърляне на иска, не се дължат по дела, образувани преди влизане в сила на разпоредбата на чл.10 ал.4 от ЗОДОВ. Друга част са на противното становище.

Противоречиви становища по този въпрос са формирани от различни състави на ВАС. В част от постановените съдебни актове се приема, че разрешението, дадено с новата алинея 4 на чл.10 от ЗОДОВ, следва да се прилага и за заварените дела, с оглед изразената воля на законодателя по този въпрос, а и за да се избегне занапред различно третиране на сходни положения, различаващи се единствено по време. Аргументи в тази насока се черпят от мотивите на Определение № 2/20.04.2021 г. по тълкувателно дело № 1/2019 г. на ОСГТК и ОСС на Първа и Втора колегия на ВАС. Следва да се посочи, че те нямат задължителен характер. С последното е отклонено искането на Главния прокурор на Република България за приемане на съвместно тълкувателно постановление от Общото събрание на съдиите от Гражданската колегия на ВКС и Първа и Втора колегия на ВАС по следния въпрос: „В хипотезите на чл. 10, ал. 2, респ. на чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, дължи ли ищецът разноски за юрисконсултско възнаграждение, когато юридическото лице – ответник по иска, съгласно чл. 205 от АПК е представлявано в съдебното производство от юрисконсулт?“, тъй като е прието, че този въпрос вече е намерил законодателно решение.

В други свои решения ВАС приема, че разпоредбата на чл.10, ал.4 ЗОДОВ (нова – ДВ, бр. 94 от 2019 г.), според която ищецът дължи на ответника възнаграждението за един адвокат, ако е имал такъв, се прилага само за дела, образувани след приемането й. Законодателните промени в чл.10 от ЗОДОВ действат занапред, на основание §6, ал. 1 от ПЗР на ЗИД на ЗОДОВ. Ето защо, цитираната разпоредба не е относима към

производства, образувани преди влизане в сила на изменението на закона.

Според второто становище при тълкуване нормата на чл. 10, ал. 2 ЗОДОВ от преди изм. ДВ,бр.94/2019 г. в понятието „разноски по производството“, при отхвърляне на иска, следва да се включат само направените от съда и страните разноски по производството, не и таксите и възнаграждението за един адвокат. При анализ на текста, въз основа на употребата на думите „внесената“ и „разноските“, се прави извод, че на ищеца, респективно на съда /когато не са сторени такива предварително от страните/, се дължат всички разноски, независимо от пълното или частичното уважаване на исковата претенция. / В този см. Р325/17г. по адм.д.611/16г. на АдмС В., Р51/17г. по в.гр.д.25/17г. на ПАС, Р2680/18г. по в.гр.д.1177/18г. на САС, Р1726/18г. по адм.д.12373/15г. на АССГ и др./ . Аргумент в тази насока се черпи и от изречение второ на цитираната норма, в което изрично е направено уточнение, че адвокатско възнаграждение се дължи съразмерно уважената част от иска. Такова липсва в съдържанието на текста, касаещ останалите разноски.

При второто тълкуване се приема, че законодателят прави разлика между разноски за производството и заплатено възнаграждение за един адвокат, респективно юрисконсултско възнаграждение, респективно юрисконсултско възнаграждение. Последните, макар и да са разходи по делото, не са разноски по производството. В ЗОДОВ не е предвидено изрично възстановяването на разхода за ползваната от ответника адвокатска услуга по делото или заплащане на юрисконсултско възнаграждение в негова полза. В чл. 10, ал. 2 от ЗОДОВ (в относимата редакция), който се явява специална разпоредба по отношение на чл. 78 от ГПК и чл. 143 АПК, законодателят не е предвидил изрично, че при отхвърляне изцяло или частично на предявените искове, на ответника се дължи заплащане на разноски за адвокатско възнаграждение. Към казуса не е приложима и разпоредбата чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ (в редакцията съгласно изм. и доп., публ. ДВ, бр. 94 от 29.11.2019 г.) доколкото съгласно Параграф 6, ал. 1 от преходните и заключителните разпоредби на Закона за изменение и допълнение на ЗОДОВ, този закон се прилага за предявени иски молби, подадени след влизането му в сила.

Съдът, след като взе предвид становищата на страните, както и двете противоположни становища в практиката на съдилищата, намира следното:

При тълкуване на нормите на чл. 10 ЗОДОВ следва да се съобразят критериите по чл. 46, ал. 1 ЗНА (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.), предвиждащ че разпоредбите на нормативните актове се прилагат според точния им смисъл, а ако са неясни, се тълкуват в смисъла, който най-много отговаря на други разпоредби, на целта на тълкувания акт и на основните начала на правото на Република България. Съгласно ал. 2 (Изм. - ДВ, бр. 46 от 2007 г.) Когато нормативният акт е непълен, за неуредените от него случаи се прилагат разпоредбите, които се отнасят до подобни случаи, ако това отговаря на целта на акта. Ако такива разпоредби липсват, отношенията се уреждат съобразно основните начала на правото на Република България.

На следващо място, следва да се съобразят и мотивите на определението № 2/20.04.2021 г. по тълкувателно дело № 1/2019 г. на ОСГТК и ОСС на Първа и Втора колегия на ВАС: новата алинея 4 на чл. 10 следва да бъде прилагана по отношение и на заварените дела, с оглед вече изразената ясна воля на Законодателя по този въпрос, и за да се избегне занапред различно третиране на сходни положения, различаващи се единствено по време; след влизане в сила на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ поставеният по тълкувателното дело въпрос се явява „неуреден въпрос“, по смисъла на § 1 от ПЗР на

ЗОДОВ за заварените дела и по силата на тази препращаща разпоредба приложение по тях следва да намерят нормите на чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК, които са идентични по смисъл с новото законодателно разрешение в чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ“.

Действително, определението по посоченото тълкувателно дело не е задължително за съдилищата. Но, в това определение, прието от ВАС и ВКС се дават насоките за тълкуването на нормите на чл. 10 ЗОДОВ при заварените дела. При него, в съответствие с чл. 46 ЗНА се дава становище /което и настоящият състав възприема/, че следва да се приложат нормите, които са “идентични“ на чл. 10, ал. 4 ЗОДОВ, а именно – чл. 78, ал. 3 и ал. 8 ГПК.

Посоченото тълкуване е съответно и на основния принцип в гражданския процес – принципът на равнопоставеност. Защото, в противен случай би се нарушил този принцип и при отхвърляне на иска /каквото частично е налице е процесният случай/ ответникът не би имал право на присъждане на адвокатско или на юрисконсултско възнаграждение. Същевременно, при обратната хипотеза /уважаване на иска/ -ищецът би имал право на разноски.

Ето защо съдът намира, че възражението на ответника е неоснователно.

В искането за изменение на разноските на БНБ за пръв път се прави възражение за прекомерност на направените от ищеца разноски за адвокат. Следва да се посочи, че в с.з. от 4.10.2022 г., на която присъства и процесуален представител на ответника БНБ, бе докладвана молбата на ищеца за пресъждане на разноски, вкл. и представения от него списък. Този ответник обаче не е направил, до приключване на устните състезания, възражение за прекомерност на направените от ищеца разноски, поради което това възражение е преклудирано; направеното за пръв път възражение за присъждане на разноски с молбата с правно основание чл. 248, ал. 1 ГПК молба не следва да се разглежда.

При определяне на размера на разноските следва да се има предвид направените от ищеца разноски в общ размер от 1825 лв., съобразно представения от него списък, както и формираната воля в съдебното решение, че съразмерно уважената част на исковите се дължат разноски в размер на 1354 лв.

При определяне размера на разноските на ответника предвид изложеното по-горе следва да се вземат предвид направените от него разноски от по 1200 лв. на двете инстанции при първоначалното разглеждане на делото, както и разноски за юрисконсултско възнаграждение на тази инстанция от 100 лв., общо 2500 лв. Ето защо и предвид частичната неоснователност на исковите, съразмерно следва да се определят на ответника разноски в размер на 645,49 лв.

Следва да се подчертае, че съдът присъжда разноски по компенсация в размер на 708,51 лв., която сума представлява разликата между сумата от 1354 лв. разноски, дължима на ищеца и сумата от 645,49 лв., дължима на ответника.

Следва да се посочи, че сумите са изчислени съобразно уважената част на иска – 4172,19 лв. и съобразно отхвърлената ѝ част – 5624,38 лв. При постановяване на решението в частта за разноските съдът е длъжен да съобрази уважената част и отхвърлената част от исковите с решението – чл. 78, ал.1 и 3 ГПК. Същевременно, ищецът може по всяко време, до приключване на устните състезания в първата инстанция, да поиска и съответно – да му бъде допуснато изменение в размера на предявените искове – чл. 214, ал. 1 ГПК. Ето защо и по арг. от посочените норми следва да се направи извод, че при определяне на разноските съдът следва да съобрази именно размера на исковите, за които се произнася с решението си. С оглед на

изложеното съдът намира за неприемливи аргументите, изложени в молбата за изменение на решението в частта му за разноските, че те следва да се определят съразмерно на първоначално предявения размер на иска.

Ето защо и съдът

РЕШИ

ДОПЪЛВА решение №6355/31.10.2022 г., постановено по адм.д. № 3836/2022 г. на АССГ, 64 с-в както следва:

ОСЪЖДА Българска народна банка да заплати на А. К. К., ЕГН [ЕГН] законната лихва върху сумата от 4172,19 лв. обезщетение за имуществени вреди, претърпени в периода от 26.7.2014 г. до 5.11.2014 г., за периода от предявяване на исковата молба – 29.5.2015 г. до окончателното плащане на главницата от 4172,19 лв. като **ОТХВЪРЛЯ** иска за присъждане на законната лихва върху разликата между сумата от 5624,38 лв. и сумата от 4172,19 лв. обезщетение за имуществени вреди, за периода от предявяване на исковата молба – 29.5.2015 г. до окончателното плащане на главницата.

ОТХВЪРЛЯ молбата на Българска народна банка – вх. № 42891/25.11.2022 г., по т. 1 – за допълване на решение №6355/31.10.2022 г., постановено по адм.д. № 3836/2022 г. на АССГ, 64 с-в в частта за разноските и съдържаща искане за присъждане на юрисконсултско възнаграждение от 300 лв.

ИЗМЕНЯ решение №6355/31.10.2022 г., постановено по адм.д. № 3836/2022 г. на АССГ, 64 с-в в частта, в която Българска народна банка е осъдена да заплати на А. К. К., ЕГН [ЕГН] сумата от 1054 лв. разноски както следва:

ОСЪЖДА Българска народна банка да заплати на А. К. К., ЕГН [ЕГН] сумата от 708,51 лв. разноски.

ОСТАВЯ БЕЗ РАЗГЛЕЖДАНЕ искането на Българска народна банка ЗА ИЗМЕНЕНИЕ на решението в частта за разноски посредством присъждане на разноски за съдебна експертиза.

ОТХВЪРЛЯ искането на Българска народна банка ЗА ДОПЪЛВАНЕ на решението в частта за разноски посредством присъждане на разноски за съдебна експертиза.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване пред ВАС в 14-дневен срок от уведомяването.

СЪДИЯ: